

FOTO: CHRISTEL BACHMANN BARBO

Dag Jørund Lønning (49)

YRKE: Rektor ved Høgskolen for landbruk og bygdeutvikling på Jæren. Norges eneste professor i nyskaping og bygdeutvikling.

BOR: Med familien på Jæren.

PLANER: Skriver på en bok om en helt ny landbrukspolitikk. Den lyse tida vi er inne i nå gir ekstra mye energi og inspirasjon til arbeidet.

BLOGGER PÅ: landbruk.no

Et vårmenneske

Årets bygdeprofil Dag Jørund Lønning er et vårmenneske, og det aller fineste landlige minnet hans handler om en gammel Massey Ferguson.

TEKST HILDE TOBRO

Dag Jørund Lønning ble nylig kåret til «Årets Bygdeprofil» av Nationen. Han er selverklært arbeidsnarkoman og har drevet mange småbruk i sitt liv, på Sotra, Kviteseid og i Skaun i Nord-Trøndelag.

Hvorfor er du så opptatt av bygda?

– Jeg er vokst opp på gård på Stord, og fikk det inn med morsmelka. De siste 20 årene har jeg jobbet med bygdeutvikling som fag, og blir stadig like imponert over den menneskelige skaperkraft som kommer fram i mange bygdesamfunn. Det er utrolig hva en kan få til, selv på bitte små steder dersom folk stiller opp.

Du jobber for at bygda skal være attraktiv både som bosted og reisemål. I hvilken bygd skulle du gjerne bodd eller hatt feriehuis?

– Landet vårt er fullt av spennende steder. Men jeg slapper skikkelig av når jeg er i båt i det flotte øyriket rundt Stord, Fitjar og Bømlo.

Hvis du fikk utrettet en ting i Bygde-Norge i dag ...

– En drastisk omlegging av landbruks- og distriktspolitikk. Vi trenger å hegne langt bedre om mangfoldet vårt. Folk skal bo der ressursene er. Vi trenger mer nyskaping. Mer trivsel. Og, ikke minst, vi trenger flere bønder, ikke færre.

Hva innebærer landliv for deg?

– Åpne rom. Ja, jeg er ganske ofte i byer, ikke minst på

grunn av arbeidet mitt. Men jeg lengter alltid tilbake til det åpne rommet, til å kunne være alene, grave i jorda og høre naturens egne lyder rundt meg.

Hva er ditt beste landlige barndomsminne?

– Det å våkne opp grytidlig en vårdag til lyden av far min som, omgitt av måker, pløyde åkeren med vår gamle Massey Ferguson. Han hadde flott sangstemme og sang så høyt at han overdøvet både måkeskrik og traktorlyd. Hans favoritt var «Norrøna folket det vil fare» av Bjørnson og Grieg. Jeg traller også på den når jeg spar i jorda om våren.

Har du en ting med en spesiell historie?

– Gamle landbruksbøker fra før kunstgjødselen, nye maskiner og plantevernmidlene kom, er særlig spennende. Der kan en lære mye om menneskelig kreativitet.

Hvis du kunne beherske et håndverk, hva skulle det være?

– Lafting og tømring. Jeg snekrer en del, men er «ein klure» (klossmajor), som vi sier på Stord.

Hva er det beste med mai og juni?

– Dette er min favorittid. Alt bugner av liv. Jeg er mye ute i hagen, i heia, ved stranda, på sjøen.

Du går tur i skogen og kommer til en forlatt husmannsplass. Hva tenker du på?

– Her burde det bo folk! Tusenvis av småbruk og gamle plasser står tomme. Samtidig er det mange i dag som søker etter slike steder. Dette må vi gripe fatt i.